Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/beUMKAM-J/22
Názov predmetu	Úvod do štúdia mimoeurópskych kultúr (Amerika)
Rozsah	2P
Počet kreditov	4
Vyučujúci	prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci), Mgr. Adam Uhnák, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečná písomná skúška v skúškovom období za 30 bodov, na získanie hodnotenia A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Záverečná písomná skúška v skúškovom období za 30 bodov, na získanie hodnotenia A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Vedomosti: Študenti budú ovládať teóriu kultúrnych areálov a budú ju vedieť uplatniť na príklade Severnej Ameriky. Porozumejú spoločenskej organizácii severoamerických Indiánov, ich zvykom a materiálnej i duchovnej kultúre. Budú tiež schopní reflektovať kultúrno-historické procesy v Severnej Amerike ako i etnickú a jazykovú štruktúru tohto kontinentu.
Zručnosti: Študenti budú schopní orientovať sa na mape Severnej Ameriky. Získané vedomosti im pomôžu pri predmetoch v ďalších semestroch, ktoré sú zamerané na iné časti amerického dvojkontinentu ako i na špecifické témy týkajúce sa indiánskych kultúr. Budú vedieť definovať pojmy súvisiace s teóriou kultúrnych areálov ako i s konkrétnymi severoamerickými reáliami. Získajú taktiež jazykové kompetencie v terminológii týkajúcej sa domorodých kultúr Severnej Ameriky a budú sa vedieť orientovať na mape tohto kontinentu.
Profesijné kompetencie: Študenti budú schopní aplikovať získané vedomosti v neskoršej praxi v rôznych zamestnaniach (akademická sféra, múzeum, učiteľstvo, turizmus a i.).

Prenositeľné kompetencie: Ako študenti etnológie s vedomosťami o kultúrnej rozmanitosti sveta, dokážu viac chápať a akceptovať iných, čo im umožní napr. zlepšiť komunikáciu so svojím bližším i vzdialenejším okolím. Študenti tiež získajú prehľad v odbornej literatúre a schopnosť uvažovať v širších i užších kontextoch.

Stručná osnova predmetu

Geografické vymedzenie Severnej Ameriky
Prehistorické kultúry Severnej Ameriky
Kultúrne areály – kultúrne a jazykové vymedzenie Severnej Ameriky 1
Kultúrne areály – kultúrne a jazykové vymedzenie Severnej Ameriky 2
Spoločenská organizácia Indiánov Severnej Ameriky
Náboženstvá severoamerických Indiánov
Kultúrny areál Veľkých plání 1
Kultúrny areál Veľkých plání 2
Kultúrny areál Veľkých plání 3
Kultúrny areál Veľkých plání 4
Rezervačné obdobie
Severoamerickí Indiáni v modernej dobe

Sylabus predmetu

Geografické vymedzenie Severnej Ameriky
Prehistorické kultúry Severnej Ameriky
Kultúrne areály – kultúrne a jazykové vymedzenie Severnej Ameriky 1
Kultúrne areály – kultúrne a jazykové vymedzenie Severnej Ameriky 2
Spoločenská organizácia Indiánov Severnej Ameriky
Náboženstvá severoamerických Indiánov
Kultúrny areál Veľkých plání 1
Kultúrny areál Veľkých plání 2
Kultúrny areál Veľkých plání 3
Kultúrny areál Veľkých plání 4
Rezervačné obdobie
Severoamerickí Indiáni v modernej dobe

Odporúčaná literatúra

COE, M., SNOW, D., BENSON, E. 1997. Svět předkolumbovské Ameriky. Praha : Knižní klub, Balios. ISBN 80-7176-519-8.

MOORE, R. 2003. Šajeni. Praha : NLN. ISBN 80-7106-392-4.

HULKRANTZ, Å. 1998. Domorodá náboženství Severní Ameriky. Praha : Prostor. ISBN 80-85190-77-X.

ŠAVELKOVÁ, L. 2010. Současní Irokézové. Severoameričtí indiáni a utváření jejich identit. Pardubice : Univerzita Pardubice. ISBN 978-80-7395-302-7.

UTLEY, R. 2001. Kopí a štít. Život a doba Sedícího Býka. Praha : Hynek. ISBN 80-85906-96-1.

DUBNIČKA, I., ŠIKULINEC, B. 1998. Prírodný svet Indiánov. Bratislava : PaPRES. ISBN 80-88789-34-6.

KAŠPAR, O., VRHEL, F. 1987. Etnografie mimoevropských oblastí. Amerika III – Severní Amerika. Praha : SPN.

ISBN nemá.

HLÚŠEK, R. 2009. Euro-Indians in the Framework of Slovak Society. In: McKay, G., Williams, Ch., Goddard, M., Foxlee, N., Ramanauskaitė, E. (eds.): Subcultures and New Religious Movements in Russia and East-Central Europe. Oxford : Peter Lang, s. 165-185. ISBN 978-3-03911-921-9, ISSN 1661-3252.

ZACHAR, L., ZELENÝ, M. 1985. Prérijní a pralesní Indiáni. Bratislava : Mladé letá. ISBN nemá.

HYDE, G. 2007. Lid Rudého Oblaka. Dějiny oglalských Lakotů. Praha : Paseka. ISBN 978-80-7185-880-5.

RYEUPEYROUT, J.-L. 2001. Dějiny Navahů. Indiánská sága 1540-1990. Praha : Argo. ISBN 80-7203-306-5.

BENEDICTOVÁ, R. 1999. Vzory kultúry. Bratislava : Kalligram. ISBN 80-7149-293-0.

DRIVER, H. E. 1969. Indians of North America. Chicago : The University of Chicago Press. ISBN 0-226-16467-5.

LOWIE, R. H. 1958. The Culture Area Concept As Applied to North and South America. 32nd International Congress of Americanists, s. 73-78. ISBN nemá.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

120 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 96 hodín